

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Ex Illvstrissimo Cardinali Bellarmino Epitome
Controuersiarum Omnium huius Aeui
Lvthero-Calvinisticarvm Sub diuersis Titulis bis
Quadripertitis digestarum**

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiae, 1624

CIII [i. e. CIV]. Vnctio infirmorum an sit propriè dictum Sacramentum?

urn:nbn:de:hbz:466:1-11726

AD II. Nil hîc constat de condonata satisfactione: nisi exemptionem à lapidatione fuisse. Dein, factum Autoritativæ potestatis non conferendum est facto potestatis ordinariæ.

AD III. Id ostendisse nil ad rem facit. Nam fatemur determinationem satisfactionum quoad tempus, modum &c. At tamen Davidi Deus 2. Reg. 24. remissio peccato dictavit septennalem poenam, aliam trimestrem, triduanam aliâ. Item Nabuchi poena septennis erat, Deut. 24. *Pro mensura delicti erat & plagarum modus.* Apoc. 18. *Quantum se glorificavit & in deliciis fuit: tantum date ei tormentum & luctum.* En differentes poenas.

AD IV. Christiani de Satisfactione doctrinam habent ex S. Scriptura, non ab ethnicis: Ne causa exempli, sed mandati, ac promissi præstari docetur: idque sponte, sæpè occultè: ut Achab, 3. Reg. 21. Ioram, 4. Reg. 6.

AD V. Solum memorat immixtas à Deo afflictiones necessariò ferendas: quæ etsi possint esse satisfactoriæ: has tamen eas propriè dicimus, quæ sponte assumuntur, aut à Iudice spiritali imponuntur.

AD VI. Satisfactiones obscurare legem, repugnat S. Scripturæ. Nam, Mat. 19. *Hæc omnia, mandata, servavi à iuventute,* dicenti, offert Dominus Consilium, *Vende quæ habes. &c. & sequere me.* Ergo plus valet præstare Christianus quàm præceptum sit, cum Deigratia. Aliâ duo, Obscurari Evangelium, Amplificari Traditiones: falsa sunt & conficta. Itaque opera satisfactoria dicuntur indebita, id est, quæ indebita essent, si in innocentia maneremus.

AD VII. At ea asserit S. Aug. hom.

50. c. 15. *Non sufficit mores in melius commutare, & à factis malis recedere: nisi etiam deus, quæ facta sunt, satisfiat Deo per poenitentia dolorem. &c. cooperantibus elemosynis.*

AD VIII. Ita omnis S. Patrum docuit consentiens Antiquitas.

X. DE EXTREMA VNCTIONE, & ORDINE,

QVÆSTIO CIV.

Vnctio infirmorum an sit propriè dictum Sacramentum teste S. Scriptura?

LUTHERUS lib. Capt. Babyl. non reiecit Riturum; sed nega esse Sacramentum.

CALVINUS Inst. l. 4. c. 19 § 18. 9. &c. Kemnit. Melancht. Brennius, Magdeburgenses, & negant esse Sacramentum: & petulantè irrident: cum priscis hæresiarchis. Vide Genealog. p. 3. q. 21

SVADENTE futuri tunc illis nostræ probationis. 1. *Lutherus, Kemnit.* Epistola Iacobi non est canonica, teste Hieron. lib. de Script. Eccl. f. 5. Euseb. l. 3. hist. c. 23.

II. *Lutherus.* Si esset Iacobi, dicerem, non licere Apostolo suâ auctoritate Sacramentum institueret.

III. *Lutherus, Wicleff, Melanchthon, Brennius, Calvinus &c.* Ea erat vnctio, quâ morbos miraculosè curabant: Wicleff. ait, naturaliter: Melanchthon, partim naturaliter, partim miraculosè. Ideo non magis fuit Sacramentum, quàm Probatica, lutum cum sputo, aqua Siloë. 1. Quia Iacobus loquitur ex Marco qui de vnctione curationis, non miraculo loquitur. 2. Quia Iacobus utitur vocibus corporalis sanationis *ἐγέρσω, ἰάσωαι.* 3. Iacobus loquitur solum ad homines suæ ætatis, nullo perpetuationis iudicio.

IV.

IV. *Lutherus, calvinus, &c.* Alius tunc fuit, alius nunc vngendi ritus est. 1. Tūc quicunq; iubentur inungi; nunc moribundi. 2. Seniores aduocabantur: nunc vnus Sacerdos. 3. Tunc olei simplicis vsus erat: nunc benedicti.

V. Iacobus eum effectum tribuit orationi, non Vnctioni: *Oratio fidei saluabit eum.*

VI. *Calvinus.* Sigebertus prodit hunc Ritum ab Innocentio I. institutum: *Kemnitius* à Felice IV. anno 528.

AUTOR. Extrema Vnctio est propriè dictū Sacram. à Christo Institutum: Promulgatū à S. Iac. c. 5. Traditū ab Ecclesia. *Conc. Trid. Sess. 7. c. 1. & Sess. 14. c. 1.* dicit id *Mar. 6.* esse Insignuatū, id est, adumbratū.

I. Tametsi sentiāt quidam *Mar. 6.* esse Institutū. Quòd Christus omnia Sacram. ante passionem instituerit; idq; nusquā alibi prodatur: Et quòd ea Vnctio animas etiā sanarit. Sanior tamē, & potiorū, est sententia, istud negantiū: sed solā Iacobi nitentiū promulgatione. 1. Quia Vnctio Marci dabatur promiscuè ægris, cæcis, surdis. 2. Ab nondū Sacerdotib⁹.

3. Referebatur ad solā corporū sanationem de alia nil extat. 4. Dabatur etiam non baptizatis, imò infidelibus. 5. Sanabat ex opere operātis solū. At Vnctio Iacobi dabatur solū ægris ad mortem: 2. Ab solis Sacerdotibus: 3. Ad animas à peccatis liberandas primariò: 4. Solis baptizatis: 5. Sanat ex opere operato animas. II. Iacobi c. 5. Omnia ad Sacramentū requisita sunt præstò. *Ritus; Olei vñctio; Promissū, alleuiatio, & remissio: Institutio* colligitur ex tam indubitata Apostoli promissione. &c. Vide *Antichristump. 3. q. 41.* III. Sic Traditio & Conciliorum & 3 Patrum apud *Bell. c. 5.*

DICO AD I. Est Canonica, teste omni retrò Antiquitate. Clemens Can.

ult. Apost. Innocentius I. Gelasius: Concilia, S. Patres. S. Hier. ait, Quibusdam vilam esse nō canonicam: Sic & Eusebi⁹: qui addit: *Nos autem scimus esse in Ecclesiis publicè receptam.*

AD II. Non instituit S. Iacobus: Superbia verò Lutheri ingens sic audentis resistere Apostolo. Sique scriberet à se institutum; credendum esset factum ex speciali iussu Domini.

AD III. Non loquitur de Naturali curatione; Quia oleum non est medicinale ad quosuis morbos, vt *Marc. 6.* erat. Nec ad animarum morbos, vt *Iac. 5.* Item miraculosè curātes vtebātur plerūq; noxiis. Vt Serpente æneo Moyse, Helisæus aquā Iordanis, Itaias malsā ex ficis: Dominus luto ad oculos. Petrus vmbrā, Paulus sudariis. &c. Quò certior fides erat miraculo. Quare solū de Sacramētali vñctione fit sermo. Vide in Antichristo. 2. S. Iacobi verba potissimū referuntur ad sanationem animæ; ad corporis, per accidens: Vnde, *si in peccatis fueris, remittentur ei.* 3. Necessè est Sacramēta perpetuare: at hoc ad singula verbis exprimi necesse non est, patet in Baptismi institutione.

AD IV. Vnctio fit, vt remedium supernaturale; cū spes vitæ desit, mediūq; naturale. Itaq; extremè laborantes iubet inūgi, *καμνοῦντα*, id est, deficientē, qui exire nequeat, adiri debeat ab inductis Presbyt. Deniq; si iubeat Iacob⁹ omnes inūgi ægros, cur Sectarii nullū inungunt? 2 Dicit *Presbyteros inducat* sicut dicimus, peccator confiteatur Sacerdotib⁹: Qualitas personarū, non numerus indicatur. 3. Iubet ægros quid agant; non Sacerdotes, quale adferant oleum; id quod eorū relinquit officio: Neq; negat oleum prius esse benedicendum. Yy 2

AD V. Oratio fidei dicitur hic non fides Ministri; sed *Verbum Sacramentale*, quod S. Aug. vocat *Verbum fidei*: Et hoc includit materiam Vnctionis, non excludit, ut Sectarii volunt: itaque simul utrumque operatur. Et in aliis sacramentis sæpè tribuitur effectus alteri partium; Vt Tit. 3. *Saluos nos fecit per lauacrum*.

AD VI. Innocentius I. præcessit Felicem plus centum annis: & hic nec gryde Extr. Vnctione: Ille ep. 1. c. 8. dicit esse Sacrament. teste S. Iacobo: non instituit.

Q V Æ S T I O CV.

An Sacramentum Vnctionis etiam aliunde doceatur?

LUTHERANI & CALVINIANI doceri alicunde vsquam posse negant.

SVADENT id istis. 1. Lutherus. *Vnctio non habet effectum infallibilem: quod paucissimi sanantur*. 2. Calvinus. *Si Sacramentum colligitur ex eo, quod inungebant oleo & sanabant: debet etiã colligi ex eo quod luto sputo, aqua Siloe sanavit Dominus*. 3. Kemn. *Vnctio ea originem ducit ab hereticis & ethnicis. Nam Valentini, teste Ireneo l. 1. c. 18. ungebant per modum Sacramenti, sine dono curationis. Ethnici, teste Virgilio, corpusq; lauant frigentis, id est mortui, & ungunt. Vnde Apuleius l. 9. de asino aureo id vocat ultimum lauacrum. Similia Dionys. c. 7. de Eccl. hierach. 4. Kemnit. *Primum Apos- toli sanabant oleo vulgari: dein alii benedicto, ut plures Sancti, Martinus, &c. Tandem cum cessassent miracula; ne otiosa maneret ceremonia, Felix IV. voluit ungi infirmos*.*

RATIO. S. Vnctionem inde à Christo autore Sacramentum fuisse testatur Vfus tam certus, ut circa eum nulla questio facta legatur, nisi anno 402. Egubino Episcopo percunctante ex Innocentio I. an Episcopus dare Extremam Vnctionem possit; an solus Sacerdos? Et Mag-

deburg. ex hoc probant consuetudinem vngendi agros illo sæculo. In Conc. Niceno distinguitur oleum infirmorum ab oleo Chismatis, & Catechumenorum.

RATIO suadet esse Sacramentum, in Conc. Trid. Sess. 14. Dei prouidentia consuluit ingressui hominum in Ecclesiam; & progressui in ea; & defuisset egressui, in quo summa salutis vertitur.

DICO AD I. Concilia & Theologi consentiunt, sanitatem corporalem promitti conditionaliter. Si salutem animæ expedierit. AD II. De luto, sputo, &c. mediis aliis miraculosarum sanationum non extat præceptum, ut ea usurpemus: nec promissio gratiæ: nec certus Minister designatus.

AD III. Hæretici ungebāt mortuos, non morituros, Epiph. her. 37. Item aqua & oleo perfundebant eos loco baptismi. Item utebantur horribilibus verbis hebraicis. Ethnici verò mortuos & lauabāt, & ungebant; ut perinde baptismus per id impugnari possit, ac extr. Vnctio. Nec vñtionem Christiani ab ethnicis, sed hanc ab Hebræis sumerunt. Hinc laudatur Magdalena, quod Matt. 26. *Ad sepeliendum me fecit*; Ioan. 19. *Sicut mos est Iudæis sepelire*.

AD IV. Dicit de vtu simplicis olei; non docet: idque contra Clement Const. l. 8. c. 35. Basilium, qui olei benedictionem refert ad Traditionem Apostolicam. Itemque Beda in Iac. 5. Cætera similiter fingit Kemnitius.

Q V Æ S T I O CVI.

An Ordinatio sit vere & proprie Sacramentum?

LUTHERVS, lib. de Capt. Babyl. Illyricus in Conf. An- tuerp. c. 21. Kemnit. p. 2. Exam. pag. 1162. Negant. Cal-